RECIT CURIUS EUS AR PEZ SO BET ÊRUET E MONTROULEZ VAR SUJET AR...

ITRON VARIA AR VUR,
PEDIT EVIDOMP.

RECIT CURIUS

Eus ar pez so bet éruet e Montroulez var sujet ar Relyion, adalec er bloa 72, goude Guinivelez hor Zalver, betec fin 1820.

VAR TON CHRIST BRAS AR VUR.

GUERC'HEZ glorius Vari, Patronez Montroulez,
C'houi a voe en peb amzer hor guir Advocadez,
Deurvezit, mar plich ganeoc'h, cundui va fluen,
Ma ran amàn ur Recit d'àm breudeur Christenien.

Anez ho proteccion, ô Güerc'hez adorabl!
Daouest d'am ol bolonte, biqen ne ven capabl
Da zooet da gomposi d'am brois ur Recit
Peini a vez cavet beza dign a verit.

Mes, crén demeus ho sicour, e zàn da zisclêrya
Traou bac a interesso Christenien ar vro-mâ.
Mont a ràn d'o merqa deoc'h amàn var ar paper;
Selzouit ol, me bo ped : antren' ràn en matier.

Bremàn eta, Bretonet, vit rêy deoc'h da entent,
E zeus just seitec cant vloas hac eiz ha daou-nguent
E tambarqas amàn, evit hor honeur-ni,
Drennalus, genta Disqib Joseph d'Arimathi.

Qerqent e convertissas an ol Vontrouleris,
Hac er penn eus ar C'hoc'hi e constru un Ilis;
Peini voe dediet d'an Otrou Sant Jacques :
Ar guenta Ilis Christen eus a guær Montroulez.

En traon eus ar ru Feunteun e sso ur golonen,
Var beg pini e laqas neuze Croas al Letein,
Hac eus an troad e plaças guir bortret Mam Doue,
Elec'h ma talc'het goulou hac en nos hac en de.

Aben nao bloas ha trêgont goude maro Jesus
E vyamprit ta Christenien, dre zoignou Drennalus;
Se a voe abeurs Doue ur bredileccion
Da veza bet qerqent se ar guir Relijion.

Ar Feiz o veza cresqet er guær a Vontroulez,
E teujot da vatissa hon Ilisou Pares,
Couentchou ha Chapelou, dre zêl ar Vourc'hizien,
Voa devot bras d'ar Verc'hez, ha scuer d'ar Cristenien.

Er bloavez unec-cant dec, voe da guenta fondet
Bras en Ilis Sant Vaze Breuriez an Drindet.
Sant Martin, Sant Malani, Sant Jacqes, Sant Vaze
A voa peder Prioldi a Venac'h d'ar c'houlz-se.

Hac er bloavez daouzec cant eiz ha trêgont voe grêt
Couent caer Sant Dominiq, ha qerqent dediet.
Eno voa Pales an Duc, e verjer, e jardin;
O rêy oi a ras d'ober un Tempi d'hor Mestr divin.

Gànt plijadur, Bretonet, e clêfot, m'en assur,
Pegor e voe fondet Ilis Itron Vari' ar Vur:
Er bloa daoûzec cant pemzec ha pêvar-uguent voe
Comancet Ilis Mari, Mam d'an Otrou-Doue.

Deiz Goüel Mari Anter-Eost voe fondet ar Chapel,
Er plaç choazet gant an Duc, en traon eus ar C'hastel;
Eqit a ris eiz Bêleg vit ober an Ofiç,
Ar péz a gargas a joa an ol Vontroulezis.

Ar Goüel ma voe digoret dre ur Procession,
E pini voa ur foul vras, leun a zevocion:
Er peun aroc voa an Duc Yan daouvet a hano,
Bêleyen ha Bourc'hizien, hac ol Nobланç ar vro.

Ar Provincial a Franç voa an eil asistant,
Escop Dol, Escop Naonet a voa ive presant,

Guillou eus ar Roc'h-Tanguy, Escop eus a Roazon,
Ha Guillou a Kerzozon Escop eus a Leon.

Unec vloas ha tri-uguent goude ar Goüel caer-mâ,
Deiz Anter-Eost voe placet neuze ar men qenta
Eus ar Porchet manifiq demeus Ilis ar Vur:
Qementse so affirmet dcomp ol dre scridou sur.

Demeus Ilis Sant Vaze voe neuze transferet
Da Ilis Vari ar Vur Breuriez an Drindet,
Elec'h ma zeo bet heuillet gant gwir devocion,
Betec ma voe comancet ar Revolucion.

Er bloa pévarzec cant eiz ha tri-uguent e voa
Dediet Ilis ar Vur d'an Itron Varia:
Ar vrassa solemnite a voe neuze enoȝ
Tud a voa en em gavet a bévar c'horn ar vro.

Ur bloas ha trĕgont goude e voe fondet enni
Breuriez ar Chandelour, en henor da Vari,
Dre ur Bul demeus ar Pab Alexand c'houec'h hanvet;
Guillou Guicaznou'r Provost, en doa he goulennet.

Dec vloas goude, a neve e rejot construi,
Diver goust tud ar baros, Ilis Sant Malani;
An Tour a voe construet ive neuze ractal,
Ha Chapel Santez Barba en qichen an nor dâl.

Yan Calloet, a Lannidi, Escop a Landreguer,
A sedias Sant Vaze qazi'r memes amzer,
Hac a fondas diou Zervich evit ar re varo,
Ar pez a gresqas ferveur Christenien vad ar vro.

Ebars er bloavez pemzec cant eiz ha daou-uguent,
En dec eus a vis Gouere, dre c'hraç Roue ar Zent,
Voe batisset an Tour caer a Ilis Sant Vaze,
Pini hon eus ar boneur d'admira c'hoas hirie.

Er bloa c'houezec cant unec neuze e voe poset
Ar men qenta fondamant eus ar Gabucinet.
Ur gurun an horruplá, seia vloas just goude sa
A ziscar beg Tour ar Vur: an ol a spourone.

Unec vloas goude n dra mâ Conent caer Sant Frances
A voe neuze construet, tostic da Vontroulez;
Hac abars daou vloas goude, Otrou Escop Treguer
A ras ur Brocession partout en dro da guær.

Demeus a Ilis ar Vur e tong ar Zacramant,
Gant cals a zolemnite hac ur galon fervant,
Betee Ilis ar Feunteun, elec'h m'oe instalet
Goude an Ofiç divin, ar C'harmilitezet.

En c'hoezec cant eis varnuguent Processionon qær
Deiz Sul ar C'hasimodo n'em rentas et C'halver,
Evit biniga Croas ar Venedictinezet,
En penn eus ar ru Blouyan, en pelec'h voa plantet.

En Montroules e zeus c'hoas het, mes pel goude-se,
Goñeliou caer, Missionou, dre ar c'hraç a Zoue.
An dud coz a Vontroules n'o deus qet sur ancouêt
Sant Fidel ha Sant Lorenç eus ar Gabucinet.

Nao bloas ha daou uguent so voe Sant Martin dêvet
Gant an tân eus an ênvoù voa varnezi coezet;
Ut bloa varnnguent goude voe grêt unan neve,
A zo ur pez ar c'haera a veler er c'honixe.

Qent ar Revolucion e velet er guær-mâ
Chapelou ha Couentchon, Ilisou ar c'haeta,
Pere a vije carguet bepret a dud fidel,
Da zervichout da exempl d'an ol en Breiz Izel.

Trivac'h Ilis ha Chapel voa en dalc'h Montroulez:
Ilis ar Vur viniguet voa evel ar Vestrez;
Sant Vase, Santez Mac'hatit, Ilis Sant Dominiq,
Hac en traon voa'r Chapel gôs a Zantez Veroniq.

Ar Gouent, Santes Martha, ar C'harmilitezet,
Ar Vadalen, Sant Nicolas, hac ar Gabucinet.
Ar C'halver, Sant Malani, Sant Frances, Sant Martin;
Itron Vari a Vertn, Chapel Sant Augustin.

En Hospital voa ive ur Chapel ar gaerà,
Hac etal Sant Malani hini Santez Barba.

Ah! nac a Bliçou Zantel a voa en amzer-se,
Elec'h ma renter bemde homajou da Zoue!

Plecen Ilis Sant Jacqes a voa guechal ernet
Eus ur Groas men. ar gaera a oufjet da'velet,
Sant Jacqes ha Sant Christoph, pere a voa hep o far;
Mes brizillonet int bet eno var an douar.

Ebars ruyou Montroulez ne rêjet qet ur pas
Hep eus non Relijion guelet merqou al c'hoas:
Perzier qær, calz a dies a Zent a voa decoret;
Mes, evel an Ilizou, ol int bet distrujet.

Bars er bloa seitec cant seiz, an uguent a Voere,
E varvas Frances Jagu. Person a Zant Vaze,
Lesbanvet ar Viqel Zant dre bêvar c'horn ar vro;
Pedomp-eu a vouir galon, Doue hor zicouro.

E blijadur voa bepret ober vad d'ar beorien,
Hac eus a greis e galon instru ar Gristenien.
E vertuz, e veriton, hac e vuez santel
A ra ma zeo veneret dre ol en Breiz-Izel.

E penn Bêred Sant Vaze, a harp eus ar Garnel,
A ziouc'h e vez voe savet d'e henor ur Chapel;
Eno an ol' admire portret ar Viqel Zant,
Qer, joaüs, ma lavarjet e vije o parlant.

Nac a vugale yaouanq zo bet dezân goestlet,
Evit goulen e zicour ebars en o c'hlenvet!
Guelet a reomp bemdez grauguez o vont gante
Da accomplissa vœuyou grêt d'an den zantel-se.

Calz a dud zo o teport ma vo canoniset;
Ni, Montrouleris, hon eus atao ze deziret.
Pedomp Doue a galon ma velimp an dra-se,
Hae ive plaç e Imach en Ilis Sant Vaze.

E Santez Mac'harit voa ur Gongregacion,
Peini a inspire calz a zevocion.
Castel ha Landivisiau, devotoc'h eguet ni,
O deveus renouvelet pepini e hini.

Pelec'h medi an amzer en pini e velet,
Achapet eus an tempest, hac er porz èruet,
Ar Vartoloder Chrisien o tont d'accomplissa
Vœnyou da Ilis ar Vur, en or stad an trista!

Eus o lestr e partient, hep habit na besren,
Hep toq, na louer, na bouton, en o doro ur cierjen,
En ur gana assambles *Ave, maris stella*,
Ar pez certen a lsqe ar galon da ranna.

Rentet en traon'r pasimeu demeus an Templ divin,
En em strinqent d'an douar var bennou o daoulin:
Pardon! pardon! emezo, pardon! ô Mam Doue!
Peneyert ho madelez ne voamp qet en bue.

Neuze' pignent d'an Ilis, leun eus a drugarez,
Elec'h ma vije canet dê Ofern ar Verc'hez.
Pebes ferveur o devoa! pebes devocion!
Ah! pebes triomph ive vit ar Relijion!

Ret eo din despeigni deoc'h bremâ ar Verc'hez-mâ,
Rac calz ac'hanoc'h biscoas na velas ur seurt tra:
Selli-hi peguer tener, peguer carantezus
E teu da rêy da zeos d'he Mabiq qêz Jesus!

Peguen admirabl e zeo he guelet digoret!
En he c'hreis e contempler tri Ferson an Drindet,
Hac en he diou gostezen e veler gant eston
Peinturajou ar c'haera eus ar Relijion.

Nebeut Touriou a velet, me a el en assur,
Da veza comparajet demeus Tour caer ar Vur,
Nac Ilis a inspire muy a zevocion
Eguet sur ma rê hini bor Mam hac hon Itron.

Troubli a ra va speret, ranna ra va c'halon,
O compren en horreuriou grêt d'ar Relijion;
Darn vras eus hon Ilizon a so ber distrujet,
Ha ne chom gancomp bremàn cazi hini ebet.

Ebars en amzer horrubl ar Revolucion
Ne velemp en dro deomp-ni nemet destruccion;

Mes an dra ar c'hruella voe guelet, a dra sur,
Dont da zistruch, dre atiach, Ilis samel ar Vur.

Hor Batronez voe neuze chasseet eus he zi,
Casset da Zant-Dominiq, hac ar C'hrist-Bras ganti;
Ha goude e voent placet en Ilis Sant Vate;
Mes ceto int hep Oter hac hep Templ adaie.

Pa voe dic'bradet ar Vur er Revolucion,
Voe grêt anez un Templ, hanvet Templ ar Rêson.
Mes ren an Douces-mâ ne badas qet guel pel;
Ne ras nemet passeal, vel ma ra an avel.

An Ilis a voe neuze souden eta gueraet,
Ha qerqent e voe ive en antier discaret;
An Tour a chomas neuze izolet goude-se,
Hep sonten en nep coste evit he surete.

O Done! pebes maleur a êruas goude!
Fremissa ra va c'balon pa zonjân c'hoas en se...
Va goad a den da sclassa, va daelou da redet,
Va fluen a gren em dorn, va speret zo tronblet.

An eiz varnnguent a Veurz, un devez a voener;
Bars er bloa mil eiz caot c'houec'h, ol habitantet qær
Occupet vel ordinal demeus o afferou,
Ne aonjent qet marteze ebars en malenrion.

Goude lein, vardro un heur, Tour ar Vur a fraillas,
Ha gant un drous horrerus prest ractal a goeas;
An ol dud ens ar c'hartier voa qement spoutonet,
Ne vouient qet pelec'h chom, nac en pelec'h monet.

Ar Mêr hac ar Son-Prefet qerqent a êruas,
Ha calz demeus a gueris ive en em rentas;
An ol voa ieun a galon evit donguen sicour
D'an dud a voa entêret eno dindan an Tour.

Ar Zacrist voe ar c'henta a deujot da gavet;
Beo e voa, dre c'hraç Doue; mes, allas! goal vlesset.
Pemp den al a voe lazet, hac ur buguel mo bloas
Voe cavet dindan un dol, mes hemân a vev c'hoas..

[illegible] phç an [illegible] Vras demeus ar Ilis mâ
[illegible] c'hoas religou en ur stad an trista
Pede[illegible] ma sant depeset gant respet er Garnel,
Da [illegible] beza galvet d'ar Varn Universel.

An dri eus a vis Even eus bet d[illegible] bloas e voe
Goüel C[illegible] Santez [illegible] angel [illegible]
[illegible] er Gouent nevé. [illegible] ma voe placet,
Evel gurr Fondatorez d'an Ursolineset.

Sant Vaze, dre he c'hozni, so nevez condaonet
Da veza ractal serret, ha souden reparet;
Rac-se ta, oll-guenvrois, en em glêvomp breman
Evit gallout, hep dale, doat d'he adbatissa.

En défot eus an Ilis, vez bemdez digoret
Porcher Ilis Sant Vaze, hac eno recevet
Offrançou ar Gristenien, evit sicour cher
Un Ilis neve eno evit Paros da Guær.

Demp, dreist ol, Montroulezis, demp-ni eo da guenta
Da zont da rêy an exempl da ol dud ar vro-mâ;
Rac-se greomp hor possubl ha bezomp jenerus
Evit sevel hep dale un Ilis da Jesus.

Gelu aze, Bretonet, ar pez so êruet
Er guær eus a Vontroulez, en amzer drémenet.
Contant ven eus va Recit, mac'h alfe dont abenn
Da ogmanti ar ferveur etouez ar Gristenien.

Pedomp Doue da asten d'hor Pastor ur vue
Qer precius d'e zénved, ha d'an ol er c'hontre;
Pedomp én da gonservi demp-ni, Montroulezis,
Ur Person a so qer digi da c'houarn hon Ilis.

FIN.

E MONTROULEZ, e ti LEDAN. — Qerzu 1820.

